





se te seje polnoštevilno vdežite, izvete naj bodo samo bolne članice.

Opozorjam tudi one članice, ki so tako brezobzirne pri plačevanju asesmenta, da storijo svojo dolžnost vsaj zadnji mesec v letu in poravnajo svoj zaostali dolg, da mi bo mogoče knjige pravilno urediti do novega leta. Bilo bi tudi zelo pripovedljivo, da bi članice nekoliko bolj oživele, ter da bi bolj marljivo agitirale za društvo in Jednote, posebno sedaj, ker je odprta velika jubilejna kampanja in so razpisane zelo lepe nagrade. S tem ne bo noben trud zastonj, ker s pridobivanjem novih članic bomo koristile naši materi K. S. K. Jednoti do večje moći in boljšega ugleda. Tudi imamo sedaj prost pristop v društvo še do novega leta in tako so nam na razpolago vse dobri pogoji. Torej samo z veseljem na delo za našo K. S. K. Jednote!

S sestrskim pozdravom do vsega članstva K. S. K. Jednote,  
Mary Champa, tajnica.

#### NAZNANILLO.

Iz urada društva sv. Marije Magdalene, št. 162 v Cleveland, O., se naznana, da prihodnja se dne 1. decembra bo jako važna. Ker bo obenem glavna letna seja, vršila se bo tudi volitev uradnic za prihodnje leto 1925, in ker hočemo, da bo naše društvo v bodoče tako lepo napredovalo, ali pa mogoče še boljše, vas cenjene sestre tem potom prosim, da se vse vdeležite te seje, ako je vam le mogoče, ker izid te seje bo odvisen le od vas; torej ste še enkrat prošene, da se glavne seje vdeležite v obilnem številu.

Vsako leto se ta čas delajo letni računi, tako se bodo tudi letos. Vsled tega vas tem potom opozarjam, da naj vsaka stori svojo dolžnost in plača društveni asesment, da se znamo knjige zaključiti in čiste račune oddati. Vsem je znano, da asesment mora biti redno plačan; ne vemo pa kje in kdaj nas lahko kakša nesreča zadene, in pri zanikrnemu plačevanju asesmenta nastane dosti nepotrebnih potov, stroškov in tudi posledic; plačujte torej asesmente, kakor pravila določajo.

Kakor ste že čitali v zadnjih številkah "Glasila" zaradi Spominske knjig, hočem tudi jaz to stvar, malo pojasniti in vam razložiti, ker je ravno naše društvo pri tem prizadeto. Katera članica ima mož pri K. S. K. Jednoti, bo dobil Spominsko knjigo samo mož pri društvu, kamor spada. Kjer je slučaj, da sta mati in hči pri Jednoti, mož pa ni, dobi mati knjigo ali z drugimi besedami povedano: ena Spominska knjiga pride na eno celo družino, ki spada k Jednoti. Te knjige se bodo dobile na prihodnji seji brezplačno, otrokom se jih pa ne bo delilo; mislim, da je ta stvar s tem zadosti pojasnjena, če bo slučajno kaj več o tem, se bo stvar resila na seji.

Nekaj članic je še, ki se še niso zglašile za nagrado v znesku \$1 za vpis kake nove članice, da je bila sprejeta v društvo od meseca januarja t. l. do oktobra. Vse one članice, ki te nagrade še niso prejele, naj se v najkrajšem času zglašijo pri meni na domu, ali na prihodnji seji, da bo vsaka prejela to, do česar je opravičena in da bo v bodoče še z vedjo vnero delovala za pridobivanje novih članic; vsem je znano, da velika jubilejna kampanja še ni zaključena, in da traja še do konca marca leta 1925. Zato se oprimit te lepe prilike; vsaka naj pridobi samo eno novo kandidatino, kar je kako malo; pa bomo videli, kako se bo število članice našega društva pomnožilo. Kaj, ne mislite, da bi bilo tako lepo, ako bi bilo baš naše društvo največje društvo pri Jednoti? Jaz ne mislim samo žensko društvo, ampak kar je

slopih društev pri naši organizaciji. Hrite torek na delo; saj gre vse za dobro stvar; vse to delamo za napredok in pravitev naše dične Jednote; pri tem tudi društvo pripomorete v tekmi do kake nagrade in sama dobite pa en dolar za vsako kandidatino, ki jo vpisete.

Pozabiti pa ne smemo na Mladinski oddelki; za ta oddelki moramo tudi delati in agitirati, ker v naraščaju in mlini je glavna bodočnost Jednote. Vsaka sestra naj samo malo pomisli in bomo prisile do preprčanja, da se v tej kampanji agitirati za dobro katoliško stvar; upam torej, da boste še vse marijivo na delo!

K sklepku pozdravljam vse članice našega društva, kakor tudi vse članstvo naše dične Jednote, želeča obilo božjega blagoslava in tej kampanji.

Josephine Menart, tajnica.

#### Društvo Marije Pomagaj, št.

174, Willard, Wis.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da se morajo vse članice vdeležiti glavne seje dne 14. decembra, na kateri bo volitev novega odbora za leto 1925 in na tej seji se bo delilo tudi Jednotino Spominsko knjigo.

S sestrskim pozdravom,

M. Gosar, tajnica.

#### Iz urada društva sv. Antonia Padovanskega, št. 180, Canon City, Colo.

Približal se bo nam mesecember, ko bo imelo vsako društvo K. S. K. Jednote svojo glavno sejo in tudi volitev za leto 1925; zatorej uljudno prsim cenjene člane našega društva, da se gotovo vsakdo vdeleži naše glavne, letne seje prihodnjih mesec, kjer bo več važnih točk na dnevnom redu. Dolžnost vsakega člana je, da prihaja redno k mesečnim sejam, osobito pa še meseča decembra.

Nadalje prosim, da bi se člani in članice kaj bolj zanimali za agitacijo oziroma za pridobivanje novih članov in članic v obeh oddelkih, da bi res dobil naša država Colorado prvo nagrado. Torej ne spimo več! Zbudimo se in hajd na noge!

K sklepku voščim vsemu članstvu K. S. K. Jednote vesele božične praznike in srečno novo leto.

S sobratskim pozdravom,  
Anton Strainer, tajnik.

#### PROSLAVA DRUŠTVA SV. MIHAELA, št. 163, PITTSBURGH, PA.

Bilo je ravno na dan obletnice, odkar se je vršil v Pittsburghu prvi katoliški shod (24. novembra, lansko leto); letos pa se je vršila zelo pomembna veselica z banketom v proslavo članom in članicam društva sv. Mihaela, vselel hitrega napredka tega društva, ker so v zelo kratkem času dosegli število nad 300 članov in članic v odstrelom in nad 250 v mlinškem oddelku.

Proslava tega društva v nedeljo zvečer 24. novembra je bila nad vse izvrahna. Kdor ni videl osebno skupaj zbrane člane in članice tega društva, ta ne more o stvari pojmovati: zato pa na tem mestu lahko zapišem svoje utise, katere sem dobil med njimi ta večer.

Proslava se je vršila v Hrvatski šolski dvorani poleg cerkve sv. Nikolaja v Millvale; izborno okinčana dvorana je naredila na vsakega vdeleženca sijan utis. Veselih obrazov so se zbirali ob 7. uri in naprej naši vrlji, redi moram najhrabnejši junaki, trdnih moških postav, tako, da sem moral vsakega pogledati navzgor. Se nikdar poprej nisem bil gost katolice društva, da bi bili po venci vsi člani tako orjaški, kakor so bili ta večer, čutil sem se kakor pastirček med njimi, in ako sem hotel kaj spregovoriti, sem se moral postaviti polnoma na prste, da sem se

videl izmed njih, ta pogled mi je naredil velik utis, kateri bo ostal v mojem spominu dolga leta.

Kar pa je naredilo večer še živahnjejši, so bila še druga sredstva, vieste, da so naši bratje Hrvatje tudi mojstri v tekmi do kake nagrade in sama dobite pa en dolar za vsako kandidatino, ki jo vpisete.

Pozabiti pa ne smemo na

Mladinskem oddelku. Ali nas ne bo to spodbudilo, da se tudi mi malo bolje vzamemo? Kakor dela brat Math Brozenič, bi moral delati vsak član K. S. K. Jednote, potem bi bila naša armada najmočnejša, kar po vsaki pravici tudi zasluži biti.

Naj še omenim, da je bilo na tem banketu proslave društva sv. Mihaela tudi mnogo drugih uradnikov in uradnic društva K. S. K. Jednote.

Pevska društva "Javor" in "Bratska Sloga" sta skrbela, da so donele pesmi moškega zborja kakor močan grom, kakor: "Slovenec i Hrvat" in "Jadransko more" ter "Lepa naša domovina" in številno drugih, reči moram, da so ti pevci mojstri in da so nam delali sijajen večer, za kar jim gre priznanje; Mr. Muko pa je skrbel, da je mlinška godba tamburašev nadomestila vse preselek med govorji in petjem.

Častna oseba tega večera pa je bil častiti gospod župnik Rev. Sorić, kateri nas je očaral s svojim krasnim govorom. Kakor velik zvon iz visokih lin je odmeval njegov glas po širini dvorani, katera je bila nabitá kakor žveplenke v škatljici. Rev. Sorić je cestital društvu na prihodnosti, jih je navduševal za nadaljnje delo, jih spominjal na staro domovino in glavno je pa povdarjal na skupno ljubav vseh Slovencev in Hrvatov, da bi v slogi in katoliškem duhu vztrajali tako kakor so jih njeni govorji očetje in materje vzgojavali. Govor Rev. Sorića je očaral vse in dvignil navzoče v velik aplavz. Pri tem, da je Rev. Sorić nadarjen govornik, je pa tudi zraščen in močan kot praviti hrvatski junakov.

Nikakor ne amem pozabiti najvažnejšega. Naš vrlji rodomljub, kateri je sprožil misel za ta banket, in kateri je vzrok, da je to društvo bilo ustanovljeno in doseglo tak rekord, je velezanslužni brat Math Brozenič, tajnik društva. On, vedno vesel, zadržal listki, na katere naj zapišejo natančno imena staršev, svoje ime, sedanje in birmansko (vsak otrok lahko vzmame pri birmi še eno ime). To je še posebno priporočljivo za one, katerih imena se z drugimi ujemajo, kakor na primer, ako sta dva "Anton Zupančič", naj eden vzame Anton Louis Zupančič, drugi Anton John Zupančič itd.) Imena botrov in boter morajo biti pisana z napisu. Vsi botri iz drugih fara morajo imeti potrdilo ob oznaknega župnika, da so praktični katoliki. Vsi botri in otroci bodo imeli vaje v nedeljo 30. novembra ob 3. uri popoldne. Te vaje se strogo zahtevajo, ker ne glede na to, kolikokrat je že kdo bil za botra, ne ve, kako bodo šli otroci, to pot; tudi ne ve, kje je njegov birmanc in drugo.

Zato pa kratkomalo zahtevamo, da so vsi botri in botre tu kaj na 30. novembra. Izvzeti so le oni, ki pridejo iz drugih mest, če je kateri tak. Kaj pa ce botra ne bo k vajam? Tudi k birmi ga ne bo, that's all. Bomo že skrbeli, da bo par botov pripravljenih za take. Sedaj pa se en sam odgovor na stopetdeset taužent posameznih vprašanj. K birmi bodo šli vsi iz domače šole, kateri so že bili pri prvem sv. obhajilu. Od drugod pa vse oni, ki so ostali čas; troši denar in vse, kar mu je mogoče, samo da dviga društvo. Njemu ne moremo dati dovolj zahvale in priznanja, četudi popišemo vse koleno. Pri tem pa, da njemu damo priznanje, je on vedno poheven in pravi, da naj se da priznanje njegovemu članstvu, katero mu gre v vseh slučajih popolnoma na roko; on hoče da priznanje članom in članicam društva sv. Mihaela, vselel hitrega napredka tega društva, ker so v zelo kratkem času dosegli število nad 300 članov in članic v odstrelom in nad 250 v mlinškem oddelku.

Proslava tega društva v nedeljo zvečer 24. novembra je bila nad vse izvrahna. Kdor ni videl osebno skupaj zbrane člane in članice tega društva, ta ne more o stvari pojmovati: zato pa na tem mestu lahko zapišem svoje utise, katere sem dobil med njimi ta večer. Proslava se je vršila v Hrvatski šolski dvorani poleg cerkve sv. Nikolaja v Millvale; izborno okinčana dvorana je naredila na vsakega vdeleženca sijan utis. Veselih obrazov so se zbirali ob 7. uri in naprej naši vrlji, redi moram najhrabnejši junaki, trdnih moških postav, tako, da sem moral vsakega pogledati navzgor. Se nikdar poprej nisem bil gost katolice društva, da bi bili po venci vsi člani tako orjaški, kakor so bili ta večer, čutil sem se kakor pastirček med njimi, in ako sem hotel kaj spregovoriti, sem se moral postaviti polnoma na prste, da sem se

videl izmed njih, ta pogled mi je naredil velik utis, kateri bo ostal v mojem spominu dolga leta.

Kar pa je naredilo večer še živahnjejši, so bila še druga sredstva, vieste, da so naši bratje Hrvatje tudi mojstri v tekmi do kake nagrade in sama dobite pa en dolar za vsako kandidatino, ki jo vpisete.

Pozabiti pa ne smemo na

mladinskem oddelku. Ali nas ne bo to spodbudilo, da se tudi mi malo bolje vzamemo? Kakor dela brat Math Brozenič, bi moral delati vsak član K. S. K. Jednote, potem bi bila naša armada najmočnejša, kar po vsaki pravici tudi zasluži biti.

Naj še omenim, da je bilo na tem banketu proslave društva sv. Mihaela tudi mnogo drugih uradnikov in uradnic društva K. S. K. Jednote.

Družina Ponikvar na 93. ce-

sti je imela brihtnega, leto stregala brata A. Kolarju, kjer mu naznani imenovane članice ter naslov; vse drugo bo naš tajnik urebil. Torej, na delo, na plan! Naj nas ne bo sram, ker smo Slovenci iz Prekmurja. Dosti nas je v tem mesto, valedi tega lahko nastopimo. Moja želja je, da bisi vse spadali pod zastavo K. S. K. Jednote. Ne sramujmo se, da smo katoličani; vsaj so baš katoličani v Ameriki storili že dobre dela za katoličanstvo. Edvard mu je bilo imenje. Edvard je bil hiter, kakor veverica. Bil je sedaj v trgovini, sedaj v kuhi in sedaj zopet kje drugje. Pred par dnevi pa je hitro zbolel in tudi hitro umrl. Pri Ponikvarjevih je ostala hiša prazna, dasi imajo še druge otroke. Matka Edvarda pogrešajo povsod Edvard pa je med angelji in čaka, da pridejo tudi drugi za njim. Vsem prizadetim družinam naše globoko sozalje.

Anton Strainer, ml., na Issler

Ct. je kupil brivnico na 80. cesti od Rudolf Millerja in je pripravljen porezati lase vsem, moškim in ženskam. Anton se še posebno pripravlja dekleton, katere nosipo kratke lase. Ker ga poznamo in vemo, da je "fejet" dečko, ga priporočamo vsem. Na vseh straneh bodimo najprej naklonjeni svojim rojakom. Svoji k svojim!

Jako zanimivo igro je pripravilo društvo "Zvon" predzadnjem popoldne in zvečer. "Legionario" je velika in dobra igra in društvo se mora dati priznanje za ta poiskus. Ali, kako pa naj društvo, bodisi eno skupaj, je eden vzame Anton Louis Zupančič, drugi Anton John Zupančič itd.) Imena botrov in boter morajo biti pisana z napisu. Vse pri vsem tem velikem trudu nobenega navdušenja od strani ljudstva? Ravno igre so najboljše sredstvo, po katere se načrtuje pridobivanje vseh članov, da se pripravi na podlagi Jednotnih pravil.

Ta točka pride v razmotrjanje, ko bo to brat glavni tajnik v listu naznanil po prejemu inicijativnega predloga na podlagi Jednotnih pravil.

Ker smo prejeli od društva št. 75 in št. 112 uradno naznane, da podpirajo nasvet društva št. 52, oziroma predlog brata Sterleta, teh naznani ne moremo obelodaniti. O tej točki bodo krajevna društva lahko razmotrivala, ko bo to uradnim potom, iz glavnega urada, naznano.

Naša družba je že izdala skoraj šest milijonov dolarjev kot plačo delavkam; iz tega je razvidno, kako priljubljen je postal ta samopletilni stroj (Auto-Knitter) kot domača industrija. Na tisoči delov Združenih držav. Eno samo leto so jih dobili že milijon ducatov, kar bi tvorilo 74 kupov vsak tako visok, kot znan Woolworth nebotičnik, najvišje poslopje na svetu.

Označena družba je že izdala skoraj šest milijonov dolarjev kot plačo delavkam; iz tega je razvidno, kako priljubljen je postal ta samopletilni stroj (Auto-Knitter) kot domača industrija. Na tisoči delov Združenih držav. Eno samo leto so jih dobili že milijon ducatov, kar bi tvorilo 74 kupov vsak tako visok, kot znan Woolworth nebotičnik, najvišje poslopje na svetu.

Agitirajte osobito za Mlinški oddelki K. S. K. Jednote!



Če dobiva vaš otrok pravilno hrano, bo zrastel v močnega in zdravega. Eagle Mleko je bilo poglavita hrana že 63 let ter je vzredilo na tisoči otrok v močne in zdrave moške in ženske.

Če ne veste, kako uporabljati Eagle Mleko, nam pošljite ta oglaš, in mi vam bomo poslali navodila glede hranjenja, Knjigo za

# GLASILLO K.S.K. JEDNOTE

Izhaja vsako uredo

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih Državah ameriških.

Uredništvo in upravljanje:  
8117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.  
Telefon: Randolph 628.Naročna:  
Za člane, na leto ..... \$0.84  
Za nečlane ..... \$1.00  
Za izvenzemstvo ..... \$3.00OFFICIAL ORGAN  
of the  
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION  
of the  
UNITED STATES OF AMERICA.  
Maintained by and in the interest of the Order.  
Issued every Wednesday.OFFICE: 8117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.  
Telephone: Randolph 628.

83

## ZAHVALNI DAN (THANKSGIVING DAY).

Zadnji četrtek novembra je postaven praznik v vsaki naši državi, teritoriju in posestu razun v državi Utah, kjer se pa tudi praznuje, dasi ga zakon ne zapoveduje; letos ga bomo obhajali 27. novembra. Prvikrat se je Zahvalni dan praznoval v Ameriki leta 1621 s strani kolonistov v Plymouthu, Mass. Prišli so iz Angleške 21. decembra, 1620 in se tam izkrcali, kjer je pozneje nastalo mesto Plymouth, tako imenovan po enakim mestu na Angleškem. Prva zima "pilgrimcev" v novi deželi je bila tragična. Polovica njih je umrla. Spomladi so zasejali in žetev je bila dobra. Zato je governor Bradford ukazal, naj po žetvi nastopi doba zahvale za prijetno dobroto. Priprave za to praznovanje so bile velike. Po dnevu, posvečenemu molitvem, sta sledila dva dneva veseljenja in zahvale. To je početek proslave Zahvalnega dne.

Iz Plymoutha se je ta navada razširila na druge kolonije. Leta 1631 so praznovali v Bostonu Zahvalni dan radi veselja nad prihodom ladije, ki je privozila nujno pričakovana živila. Prihodnje leto je governor države Massachusetts zauzal dan zahvale. Od tedaj se je enak praznik proslavljal lokalno tu in tam. Ali še le za časa ameriške revolucije, proti koncu prejšnjega stoletja, je Zahvalni dan postal narodni praznik. Kongres je sprejel zakon v tem pogledu in leta 1789 je prvi predsednik, George Washington, izdal prvi proglaš, s katerim se doča dan, kdaj naj se Thanksgiving Day praznuje; vendarle je bil ta praznik še vedno omejen le na severne države.

Najprej ni bilo stalnega dne, dasi se je navadno praznoval nekdaj po koncu žetve. Na jugu je bil praznik nepoznan skoraj do polovice prejšnjega stoletja. Leta 1858 je governor države Virginia priporočal legislaturi pripoznanje tega praznika. Končno je Lincoln leta 1864 izdal proglaš, s katerim določa, naj bo ta praznik proslavljen zadnji četrtek meseca novembra. Od tedaj je ta datum obvezoval, dasi je vedno treba posebnega proglaša predsednika v tem pogledu. Vsak naslednji predsednik Združenih držav od Lincolna naprej izdaje vsako leto takozvano "Thanksgiving proclamation" (Zahvalno proklamacijo).

## K. S. K. J. BASEBALL LEAGUE. (ŽOGOMETNA LIGA K. S. K. J.)

V st. 20. našega lista dne 14. maja t. l. smo na prvi strani priobčili oklic brata August Cepona iz North Chicaga, Ill., pod naslovom: "Pozor slovenski žogarji!" gledate ustavnovite žogometne lige med člani naše Jednote.

Tedaj smo priobčili tudi sledeči dostavek uredništva:

Ideja brata Cepona je vse hvalje vredna, katero iz srca pozdravljamo. V zimskem času so se pričejale po naših naseljnih razinah dramatične igre in druge zabave za odrstlo članstvo; krasno poletje pa naj velja lepi sportni zabavi naše mladine. S prireditvami raznih tekmovnih žogometnih iger ne bomo dali našim fantom samo prilike pokazati njih gibnosti in spremnosti, ampak jim bodo te igre dajale tudi več zanimanja za našo Jednoto, ker bodo kot člani K. S. K. Jednote javno nastopali. Te igre jih bodo telesno utrijevale in jih bodo gotovo tudi odrstli člani društva radi gledali. Vsled tega apeliramo na določna krajevna društva, da gredo našim fantom žogarjem na roke v vseh zadevah, kar jim gotovo ne bo žal.

Ne samo v državi Illinois in Wisconsin, ampak naj se take odseke lige vstanjavljajo tudi po drugih državah. Za državo Ohio, osobito za Veliki Cleveland ne bo težko ustaviti te skupine; tem naj sledi država Pennsylvania, s sedežem v Pittsburghu; dalje država Minnesota, s sedežem v Evelethu, države Michigan, Colorado, Montana in Indiana ter New York, pa tudi ostale, kjer so krajevna društva bolj v bližini.

Te lige bomo razdelili sledeče: Istočno, osrednjo, severno, južno in zapadno sekcijo.

Prosimo torej tajnike krajevnih društev, da naj to razložijo mladim članom odrastega in mladinskega oddelka, da naj takoj ustanovijo svoj krajevni oddelok (Team) in to poročajo sobra August Cepona na gornji naslov.

Uredništvo "Glasila" bo v svrhu večjega zanimanja za označene žogometne igre oziroma za to novo ligo odstopilo par kolon prostora na 3. strani vsake številke, kjer si bodo posamezni žogometni odseki medsebojno dopisovali glede nastopa v igrah in naznanih izid vsake igre. Lahko se za to stvar tudi uporabi nekaj kolon v mesečni mladinski prilogi "Angelček" v slovenskem ali angleškem jeziku. Glasilo je vam vedno na razpolago, torej: Na noge naši vrli žogarji! Mnogo uspeha, dosti zmag in "Home runs." Stavec (Compositor) bo z vsečim stavil (Box scores) izide vsake igre in jih tudi pravilno uredi. (Opomba stava.)

Tako smo pisali meseča maja, ko je bilo krasno vreme. Natančno, da se danes žogometne igre ne morejo vrhniti na prostem, valed zime; lahko se pa ta šport goji v kaki dvorani z "Indoor baseball" igrami, ali "Basketball" igrami.

Zal, da se ni te lige ustanovilo že letaščno spomlad; ustanovili so jo naši vrli žogarji iz Waukegan in Jolietta 19. oktobra, kakor je v današnjem naznanilu razvidno na prvi strani.

To važno točko priporočamo vsem krajevnim društvom na glavnih (letnih) sejah. Povsed je dosti mladih in za ta šport vnetih in sposobnih članov igralcev. Društvo naj jim gre na roke tudi v finančnem oziru. Morda bo baš njih skupina (team) zmagala, kar bo v posebno in največjo čast društva samemu.

Uredništvo.

### Čemu in od kod?

(Po mesečniku "Jcosodisat.")

Da sta bila pri zadnjih narodnih volitvah izvoljena Coolidge in Dawes, je dokazano, da ni bil to samo slučaj.

Zmagala sta, ker odgovarjata velikim vprašanjem časa, ki je bil nedavno priboten v našem večjem pariškem dnevniku izpod presa Gustave Hervéja, nekdanjega hugedga socialista in največjega sovražnika katoliške Cerkev na Francoskem.

Zmagala sta, ker je bil njun program konstruktiven, ne pa destruktiven.

Ameriško ljudstvo je glasovalo za bodočega predsednika in podpredsednika, ker je verjelo, da se oba borita za naše pravice in svobodo; za ugled najvišjega sodišča in za ohranitev naše ustave, katero so hoteli sovražniki onečastiti in s tem omažečevati ideale amerikanizma.

Zmagala sta, ker sta izprevidela, da je začita in oblast najvišjega sodišča zelo važna in da so razna druga vprašanja bolj malenkostna.

Povsem neumno bi bilo, če bi si dal kdo globo odrezati, če je imel morda kurja očesa ali kakko piko na nosu.

Ze proti koncu kampanje sta oba napadla platformo La Follette, ker sta bila prepričana, da bi bila ta platforma ljudstvu pogubosnosna.

Ko so zavedeni ameriški volilci spoznali program republikanske stranke, je La Follettejev sloves pojenjal. To je povzročilo, da La Follette ni dobil zadostne večine po državah. Misili smo že, da bo morala predsednika izvoliti senatska, oziroma kongresna zbornica, kar bi povzročilo narodno kalamiteto.

Demokratični kandidat J. W. Davis in Charles Bryan se nista dosti zanimala za ta važna vprašanja; valed tega tudi nista dobila zadostne opore od Coolidgejeve in ne od La Follette stranke.

Navzlič temu, da je dobil pri zadnjih volitvah La Follette 4 milijone glasov, ga je veljal njegov nasvet — naj bi imel kongres končno odločilno besedo pri najvišjem sodišču — govor več milijonov glasov. Tukom volilne kampanje je že skoro vsakdo mislil, da bo zmagal La Follette; toda zelo se je pri tem zmotil.

Demokratična stranka je valed tega propadla, ker ni imela zadosti poguma, da bi na narodni konvenciji v New Yorku imenovala pravega moža (Al Smitha). Tedaj so nasprotniki republikanske stranke vporabljali vse načine, da bi kandidata Coolidge oblatili. Predbacivali so mu celo, da je za nek govor kod podpredsednika Ameriški legiji računal \$250; vse to predbacivanje pa ni imelo nobenega uspeha. Tudi drugi podpredsedniki, (na primer Tom Marshall) so običajno računali govorve svote za svoje govere.

Davis je valed tega propadel pri volitvah, ker mu ljudstvo ni hotelo zaupati in ker se ni zaneslo na njegovo (demokratisko) stranko. Ljudstvo je značilo, da je Davis návdružen za Li-

go narodov, čeravno se o tej točki na narodni konvenciji ni govorilo. Ljudstvo o tej važni točki ni bilo na jasnom; in kjer je dvom, tam ni pričakovati zmage.

William Jennings Bryan je Davisu na narodni konvenciji predbacival, da je orodje "Wall Street," tako je tudi njegov brat Charles večkrat tekmo kampanje navajal; zato je prej zasluženo plačilo, da ni bil izvoljen. Tako tudi ni ljudstvo zaupalo predsedniškemu kandidatu La Follettetu, ker se je bilo industrijskega ter finančnega poloma v naši deželi.

Na dan narodnih volitev je bilo na veliko začetnje oddanih 18,000,000 glasov za sedajnega predsednika Coolidgea, ker je obljubil delovati za napredok in prosperitet. To je torej glavn vzhrok, da je zmagala republikanska stranka.

### IZPOVED SPREOBRNJENCA.

"Mi smo bili neumni, ko smo mislili uničiti katoliško Cerkev." Tako se glasi nadpis nad vse zanimivega članka, ki je bil nedavno priboten v našem večjem pariškem dnevniku izpod presa Gustave Hervéja, nekdanjega hugedga socialista in največjega sovražnika katoliške Cerkev na Francoskem.

Gustav Hervé je bil pred nekaj leti nazaj profesor na državnih univerzit, kjer so ga vsled njegovega revolucionarnega delovanja odslovljili. Zatem je postal urednik nekega lista, s katerim je čitalatelje in svoje nekdanje tovarše napeljal h gonji zoper katoličane.

Znano je, da je minula svetovna vojna marsikakega gresnika spreobrnila. Tako je bil slučaj tudi s tem verskim sovražnikom. Gustav Hervé je prišel konečno do pravega spoznanja in modrosti; dandasne je postal vnet apostol sprave med vsemi državljanji. In še več; nedavno je v listih priobčil svoje obžalovanje, ker je s svojo propagando pomagal širiti protikatoliški duh med francoskim ljudstvom.

Gori navedeni članek je izšel povodom minule konference učiteljev javnih šol v Parizu. Hervé-ja je zelo jezilo, ker je na tej konferenci zbrana skupina ekstremistov sprejela nekaj resolucij naperjenih proti vladni cerkvi in sedanju šolskemu sistemu. Vsled tega jim je Mr. Hervé javno v listih odgovoril, rekoč:

"Sejali smo vetrč, a danes žanemo vihar. Zloba se pomika že predaleč, da bi z disciplinarnimi sredstvi kaj dosegli. Kaj nam je torej početi? Dajmo patrijom vsakega filozofičnega ali verskega prepričanja povedati, da smo mi (brezverci), hodili po napačni poti. Organizirajmo se skupaj, da bomo stali ramo ob ramu za varstvo politične moći. Skusajmo doseči pobotanje med našo republiko in sv. Cerkvijo. Vsakdo mora spoznati in jasno razvideti, da je samo velika sila v temu številu prišteje še 5 milijonov prebivalcev."

Naravno je in umevno, da bi bila nameravana trozvezda najmočnejša celota pri raznih mednarodnih zadevah v Evropi. Glede bogastva, industrije, trgovine in vojaštva bi prekašala vsako drugo večjo državo.

Pomembno je pa pri tem dejstvo, da so vse te države članice Lige narodov. Vse kaže na to, da nimajo v to ligi zadosti za upanja. Pri tem nastane tudi vprašanje, če bo nameravano trozvezdo Liga narodov odobrila ali ne?

ZALNA SVEČANOST ZA S. ENKIEWICZA V PRAGI.

Poljaki so prepeljali truplo svojega največjega pisatelja, Henrika Sienkiewicza v Varšavo. V Pragi so ob prevozu 24. oktobra prenesli truplo v Pantheon v narodnem muzeju, da se je mogel češki narod pokloniti spomini slavnega poljskega pisatelja in parodnega klicarja.

Truplo so položili na katafalk sredi neštevilnih vencev. Pred krsto je bil položen velik lavorjev venec z napisom "Autor Quo vadis: — T. G. Masaryk." Popoldne se je začela oficielna žalna slovesnost, ki se je vdeležili ministri, poslanci, diplomatski kor, nadškof, zastopniki vojaštva, znanstvenih zavodov, kulturnih organizacij itd. Navzoč je bil pisatelj sin in poljska častna delegacija. Minister dr. Marković je v svojem govoru dejal med drugim:

"Globoko ginjeni stojimo pred krsto velikega sina Poljske, pisatelja s svetovnim slovesom, velikega kot človeka. Sienkiewicz, genialni umetnik, umetnik, mojster v jeziku in slaven pisatelj, je bil narodni vzgojitelj svojega naroda, neučen bojevnik za največji narodni ideal, za zedinjenje vsega naroda in za njegovo samostojnost, učil je svoj narod spominjati se velikega idealu, oživeti entotne velike Poljske njene nekdajne svobode in slavne. Poljski narod je dospel veliki cilj, na katerega je Sienkiewicz v svojem literarnem delovanju vedno kazal."

"Kataličanom, živčim v Zemlji, priznanje in zasluga glede njih domoljubja. Ko sem bil jaz dovoljen mornaričnu koru, sem pronašel, da jih je služilo tekmo kampanje navajal; zato je prej zasluženo plačilo, da ni bil izvoljen. Tako tudi ni ljudstvo zaupalo predsedniškemu kandidatu La Follettetu, ker se je bilo industrijskega ter finančnega poloma v naši deželi.

"Kataličanom, živčim v Zemlji, priznanje in zasluga glede njih domoljubja. Ko sem bil jaz dovoljen mornaričnu koru, sem pronašel, da jih je služilo tekmo kampanje navajal; zato je prej zasluženo plačilo, da ni bil izvoljen. Tako tudi ni ljudstvo zaupalo predsedniškemu kandidatu La Follettetu, ker se je bilo industrijskega ter finančnega poloma v naši deželi.

moljubna. Patriotizem ameriških katoličanov se je torej sijajno pokazal v minuli svetovni vojni, saj je mnogo, mnogo izmed njih dalo svoje življenje za domovino."

Kaj pomeni beseda "religija?"

Beseda religija je tujega izvora; po našem pomeni: vero, verstvo, bogoverje, veroizpovedbo in pobožnost. V angleškem besednjaku "Religion" je najdemo prvič šele v 18. stoletju. Nastala je iz latinske besede "religare"; zoper zvezati, obvezati se ali zaobljubiti. Nanašala se je najprvo kot posebna označba redovnih predpisov in zaobljub po tedanjih številnih samostanah. Te zaobljube so bile razlike vrste, osobito glede natančnosti in strognosti. Po menile so pa v obči, da mora vsak redovnik živeti v soglasju z večno Resnicu, ali po božjih postavah.

Znano je, da je minula svetovna vojna marsikakega gresnika spreobrnila. Tako je bil slučaj tudi s tem verskim sovražnikom. Gustav Hervé je prišel konečno do pravega spoznanja in modrosti; dandasne je postal vnet apostol sprave med vsemi državljanji. In še več; nedavno je v listih priobčil svoje obžalovanje, ker je s svojo propagando pomagal širiti protikatoliški duh med francoskim ljudstvom.

St. 183. DRUŠTVO DORI PASTIR

AMBRIDGE, PA. — Predsednik Louis Verdiček Box. 148, Ambridge, Pa. Tajnik Charles F. Grosdeck Jr., 29 Main St., Fair Oaks, Pa. Blagajnik Peter Svengel 3rd and Maplewood St., Ambridge, Pa. Seja se vrši vsake drugi mesec.

ST. 184. DRUŠTVO MARIE PO-MAGAJ, BROOKLYN, N. Y. — Preds. Frances Pieš, 2309 Silver St., Tja. Theresa Skrahe, 2301 Hughes St., Blagajnik Helena Bellan, 311 Stagg St. Društvo zboruje vsak drugi petek v prostorju predsednice društ

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, III., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, dne 12. januarja 1898.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST. JOLIET, ILL. Solventnost aktivnega oddelka znata 100.18%: solventnost mineralnega oddeka znata 121.43%.

Od ustanovitve do 1. novembra, 1924 znača skupna izplažana podpora \$2,416,702.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Anton Grdin, 1053 East 2nd St., Cleveland, Ohio. I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Peoria, Ill. II. podpredsednik: Anton Skubik, P. O. Aurora, Ill. III. podpredsednik: Mrs. Mary Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis. Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Pomembni tajnik: Steve G. Vrdin, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Blagajnik: John Grabek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill. Dubnovi vodja: Rev. Lukas Gladek, 305 So. Second St., St. Paul, Minn. Vrhovni zdravnik: Dr. Joe V. Grabek, R. 303 Amer. State Bank Bldg. 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

NADZORNJI ODBOR:

Frank Opeka, 29—10th St., North Chicago, Ill. John Jerich, 1840 W. 22nd St., Chicago, Ill.

John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

John Zulich, 15301 Waterloc Rd., Cleveland, Ohio.

Martin Shukla, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

John R. Sterbenz, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.

Martin Kremec, 2004 Coulter St., Chicago, Ill.

Frank Trepush, 42—48th St., Pittsburgh, Pa.

PRAVNI ODBOR:

John Dechman, Box 529 Forest City, Pa.

John Murn, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.

John Butkovich, 1201 So. S. Pe Ave., Pueblo, Colo.

Ivan Zupan, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Telefon: Randolph 628.

Vsa pisma in denarne zadeve, tiskajoče se Jednote naj se posiljuje na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopisne državnine vesti, razna naznanja, oglase in narodno ino za "GLASILLO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Imenik krajevih dr. K. S. K. J. in njih uradnikov.

St. 1.-DRUSTVO SV. STEFANA, CHICAGO, ILL.—Predsednik John Zefran, 2723 W. 15th St. Tajnik Louis Zeleznik, 1849 W. 22nd St. Blagajnik Frank Griffi, 1818 W. 22nd St. Redna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu v dvorani cerkev sv. Stefana.

St. 2.-DRUSTVO SV. JOZEFA, FEDERAL, PA.—Preds. John Kramnic, 1416 Cora St. Tajnik John Plus, 1201 N. Hickory St. Blagajnik Ant Glavni, 1119 N. Broadway. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v starji soli.

St. 3.-DRUSTVO VITEZOV SV. JUJINA, JOLIET, ILL.—Preds. John Kren st. 805 N. Chicago St. Tajnik Joseph Prianich, 1001 N. Chicago St. Blagajnik Joseph Jerman, 901 N. Hickory St. Mesec seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v starji soli.

St. 4.-DRUSTVO SV. CIRILA IN METODA, TOWER, MINN.—Preds. Joseph Oblik, Box 1162 Soudan, Minn. Tajnik John Schweiger, Box 835 Soudan, Minn. Blagajnik Georg Neimanich, st. Box 741 Soudan, Minn. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v slovenski cerkvi v Towerju.

St. 5.-DRUSTVO SV. DRUZINE, LA SALLE, ILL.—Preds. Alois Bedenko st. R. 1. Edwards ave. Tajnik Louis Sustaric, R. F. D. No. 2. Box 181. Tajnik Mihail Hochvar, R. F. D. No. 2. Box 59. Blagajnik John Kiep, R. F. D. 2. Box 32. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Slovenski dvorani v Boydsville, O.

St. 21.-DRUSTVO SV. BARBARE, BRIDGEPORT, OHIO.—Preds. Louis Sustaric, R. F. D. No. 2. Box 181. Tajnik Mihail Hochvar, R. F. D. No. 2. Box 59. Blagajnik John Kiep, R. F. D. 2. Box 32. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Slovenski dvorani v Boydsville, O.

St. 22.-DRUSTVO SV. BARBARE, CRESTED BUTTE, COLO.—Preds. John Volk, P. O. Tajnik John Korecik, Box 205. Blagajnik Geo Kapusin, Box 353. Redna seja se vrši vsako drugo soboto v mesecu v M. Perkotovi dvorani.

St. 56.-DRUSTVO SV. JOZEFIA, WAUKEGAN, ILL.—Preds. Frank Jerina, 1120 Wadsworth Ave. No. Chicago, Ill. Tajnik Avgust Cepon, 1115 Prescott St., North Chicago, Ill. Blagajnik Martin Sveti, 1102 Prescott St., North Chicago, Ill. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Slovenski dvorani v Boydsville, O.

St. 57.-DRUSTVO SV. JOZEFIA, LEADVILLE, COLO.—Preds. Frank Zatz, Jr. 504 W. 3rd St. Tajnik Frank Klun, 516 W. 3rd St. Blagajnik Frank Zatz, sr. 320 W. Chestnut St. Redna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 58.-DRUSTVO SV. JOZEFIA, BROOKLYN, N. Y.—Preds. Alois Cesark, 42 Halleck Ave. Brooklyn, N. Y. Tajnik Gabriel Tassotti, 1152 Dean St., Brooklyn, N. Y. Blagajnik Frank Zatz, 274 Stagg St., Brooklyn, N. Y. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 59.-DRUSTVO SV. JOZEFIA, HASER, PA.—Preds. John Tušar, R. F. D. No. 2. Box 135. Irwin, Pa. Tajnik Jernej Bohinc, Box 64, Export, Pa. Blagajnik Jernej Bohinc, Box 24, Export. Pa. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 60.-DRUSTVO SV. MARIE SPOCETJA, SO. CHICAGO, III.—Predsednica Ursula Kutič, 9441 Ewing Ave. Tajnika Louise E. Liwovich, 9511 Ewing Ave. Blagajnik Agnes Mahovič, 9525 Ewing Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 61.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 62.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 63.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 64.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 65.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 66.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 67.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 68.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 69.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 70.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 71.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 72.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 73.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 74.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 75.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 76.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 77.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 78.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 79.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 80.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 81.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 82.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 83.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 84.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 85.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 86.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 87.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 88.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 89.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St. Blagajnik Mary Gerlovic, 5120 Natrona Way. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtek v mesecu v državni dvorani v Boydsville, O.

St. 90.-DRUSTVO SV. MARIE SEDEM ZALOSTI, PITTSBURGH, PA.—Predsednica Marija Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnika Josephine Fortune, 4811 Hatfield St

## VESTI IZ DOMOVNE

Samoetajna vas Rožna dolina.

— Veliki župan ljubljanske oblasti je odredil, da se ustanovi v krajevni občini Vič pri Ljubljani poleg dosedanjih dveh samostojnih vasi Viča in Glinč ře samostojna vas z imenom "Rožna dolina." Hrše v Rožni dolini se morajo na novo numerirati.

Mizerija naših bolnic. — V Krškem je pred nedavnim služkinja Marija Mlakar padla s podstrelja ter se težko poškodovala. Kmetje so Mlakarjevo ponoči prepeljali v Zakladno bolnico, kjer pa je poslujoči zdravnik odklonil sprejem, češ, da je bolnica prenapolnjena. Pred bolnico je dekle padlo v nezavest, vsled česar je moral posredovati policija, ki ji je končno izposlovala spremem v Zakladno bolnico. Slučaj dovoljno ilustrira mizerijo naših bolnic.

Alja se je zopet pojavila. — Na Fruški gori se je zadnje dni zopet pojavil zagonetni razbojnik, ki je znan pri kmetih pod imenom "Alja." Izvršil je že celo vrsto silno drznih rošarskih napadov. Najbrže si hoče pridobiti sloves Jovana Caruge. Orožniki ga zasledujejo noč in dan, a brez uspeha.

Smrtna nesreča v Borovnici. — Pri podiranju barake strojarja Debelaka v Borovnici je padlo bruno njegovi sopriga na glavo. Nesrečnica je bila takoj mrtva. Debelak si je ravno zgradil novo hišo in delavnico, kamor se v kratkem presel.

Smrt Gregorčeve uslužbenke. — Dne 16. oktobra je umrla 72 letna Cecilia Cebon v Martinah na Brjah pri Rihemberku. Pokojnica je mnogo let služevala pri pesniku Simunu Gregorču v Rihemberku. Građašči in pozneje do pesnikove smrti tudi v Gorici.

Najstarejši Celovčan—Slovenec. — Najstarejši Celovčan, 95 let stari Franc Zore, je s svojo 68 let staro ženo Marijo, praznoval pred nedavnim zlati poroko. Zore, rodom Slovenec, je leta 1854., ko je bil poštni voznik na Kranjskem, vozil bivšega avstrijskega cesarja Franca Jožefa na ženititem potovanju proti Trstu. Zore je upokojenec mestne občine celovčke.

Italijanski generalni konzulat v Ljubljani. — Italijanska veda je opustila dosedanje konzularno zastopstvo v Ljubljani in ustavila generalni konzulat. Za generalnega konzula je imenovan marchese Paterno di Sessa, ki je že nastopil svojo službo.

Zaradi davka v smrt. — Vdova sarajevskega gostilničarja, Pavline Begović, je prejela te dni od davnega urada plačilni nalog za 20,000 dinarjev kot zastanek na davku. Žena pa je imela le toliko gotovine, da si je nabavila potrebna sredstva za pot na drugi svet. Kupila je 300 gramov lizola ter par metrov vrvi. Lizol je popila, potem pa se je skušala obesiti na neki kijuki v zidu. Kljuka pa je padla na tla in z njo vred tudi žena, ki je umrla v težkih mukah. Ker je živila sama v stanovanju, so našli mrtvo truplo šele tri dni po izvršenem samomoru.

Smrt v valovih. — Dne 24. oktobra okoli osme ure je skočila na mostu med Mezo in Dražogradom v Dravo soproga orožniškega narednika Sofiju Čibron iz Prevalj. Žena je se dalj časa bolehalna na živilih. Našli so njen plasti, klobuk in dežnik na mostu.

Zopet pozar v kranjski stolici. — Pozar je upeljal posestniku Hribarju na Zgornji Belli pri Kranju stanovanjsko hišo. Skoda je precejšnja, dočim je bil zavarovan le za malenkostno sveto. Polari v kranjski okoli-

ci so zelo pogosti, kar je dokaz, da prebivalstvo ni dosti previdno.

Tatvine v železniških kupejih

— Na progi Sisec-Sunja je bil v brzovlaku okrazen trgovec Gjuro Smiljančič iz Radatoviča. Smiljančič je imel v listnici 176,000 dinarjev ter razne dokumente. Kakor je izpeljal, so ga neznani moški, ki so prišli v kupe, z neko stvarjo omamili, da se je onesvestil. Ko se je zopet zavedel, ni bilo več listnice v njegovem žepu. V istem vlaku je bil okrazen za 90,000 dinarjev tudi neki trgovec iz Slovenije.

Uboj pri vasovanju. — V Strohinju pri Kranju so fantje iz okoliških vasi vasovali pri posestniku Strupiju. Zalezovali so neko mlado dekle, ki jo ima Strupi pri hiši. Strupi in njegov sin sta hotela nadležne napoditi, pri tem pa se je razvil pretep, tekmo katerega je dobil Strupijev sin tako težke poškodbe z nožem, da je ramam podlegel. Ubijalca so orožniki arstirali in izročili sodišču.

Starec — morilec. — V vasi Proči pri Novi gradiški se je zgodil pred nedavnim zločin, ki je izval tem večjo senzacijo, ker je morilec 70 letni starček Tomo Petrovič, znan nevaren razgrajač v pretepcu. Pred nedavnim se je spri s kmetom Stjepanom Purgaričem. Čim je padla prva fal beseda, je potegnil izza pasu ostro nabrušen handžar in ga zasadil Purgariču med rebra in v rata. Purgariča so v nezavestnem stanju prepeljali v bolnico, kjer je kmalu nato umrl, morilec pa so izročili sodišču.

Velik pozar vsled kravarjeve lahkomiselnosti. — V nedeljo, 19. oktobra popoldne je izbruhnil v skedenju gospodarskega poslopnega starodavne graščine benediktincev v Svečini požar, ki je upeljal vse v skedenju sa nahajajoče poljske pridelke, kromo, slamo in skoraj vse letošnje še ne izmisljeno žito z gospodarskim poslopjem vred. Na pomoč je prihitele tudi požarna brambra iz Maribora, ki pa radi pomanjkanja vode ni mogla stopiti v gasilno akcijo. Skoda znača okrog milijona, zavarovalnina pa konaj 12,000 dinarjev. Kot povzročitelj požara je bil osumljen na graščini zaposlen kravar, 28 let stari Ferdinand Stergar, ki se je nekoliko vinjen vrnil okrog četrte ure popoldne domov. Stergar je pravno vse tajil, pozneje pa je priznal, da je prišedši domov kadil cigareto, katero je položil na cementni prag skedenja, ko je šel po krmo za hlevino. Pri delu se mu je na pragu ležeča cigareta neopačeno pomembala med otavo, tako da je ni mogel več najti. Ker ga je imel nekoliko v glavi, se je po končnem delu vlegel na svoje ležišče v hlevu in zaspal. Med tem je začelo goreti v skedenju ter so na pomoč došli ljudje našli kravarja specièno v hlevu in ga potegnili ven. Za svoje neprevidno ravnanje, ki je imel tako usodne posledice, je bil Ferdinand Stergar od okrajnega sodišča v Mariboru obsojen na deset dni poostrenega zapora.

Magr. Fran Kosec — V Trstju je umrl stolni kanonik triških Škofije, Magr. Fran Kosec. Pokojni je bil 82 let star ter je bil celo svoje življenje krenenit in zaveden Slovenec. Smrt kanonika pomeni težak udarec za triški kapitelj, posebno pa za triški Škofijo, ki ima mnogo dela s slovenskimi farmi v svojem okolišu.

Biserna mesta zgodovinarja Matije Sile. — V nedeljo, dne 19. oktobra je praznoval v To-

maju na Krasu 60 letnico svojega svedeniškega stanu kanonika v pokolu in zgodovinarja, Matije Sile. Tomajska občina z županom in drugimi vaščani je priredila obed, na katerem je bilo izrečenih več zdravic. Južan je bil ginjen nad dokazi tolikega spoštovanja sovračnov ter je slavnostni dan prebil v sreči, da mu je bilo dano doživeti ta praznik.

Ogenj. — V gorenjem Lokovcu na Goriškem je v četrtek 16. oktobra izbruhnil požar pri posestniku Leopoldu Bremen v Beznicih. Ogenj je nastal na podstrelju, kjer je zgorel 12 letni posestnikov sinček. Dogodek je vzbudil v vasi in okolici splošno sočutje.

### PREKMURJE.

Spisal dr. M. Slatič

(Nadalevanje.)

#### Osvobođitev Prekmurja.

Po sklepnu vrhovnega sveta v Parizu z dne 1. avgusta, 1919, so jugoslovanske čete vkorakale v Prekmurje dne 12. avgusta, 1919. Od Radgone so prišle čete, ki so bile poslane iz Maribora pod poveljstvom podpolkovnika Uzorinca. Ljubljanski in zagrebški vojaški oddelki so prišli od Ljutomera in Srednice. Odpora ni bilo veliko. Prekmursko prebivalstvo je posledno v Murski Soboti, v Dolnji Lendavi, v Beltincih, v Srednji in Gornji Bištrici sprejelo rešitelje izredno slovesno in gostoljubo.

V nedeljo, dne 17. avgusta, 1919, se je vršil po zahvalni službi božji v Beltincih pred cerkvijo velik ljudski tabor, na katerem je govoril med drugimi tudi narodni voditelj prekmurskih Slovencev, Jožef Klekl starejši, ki je navduševal Prekmurce za vero in ljubav do maternega jezika. Tisočera monzic mu je klicala: "Običamo, običamo!"

Klekl je zopet začel izdelati svoje "Novine," ki so po osvobojenju nekaj mesecov izhajale v Cirilovi tiskarni v Mariboru, kjer so že imeli podnaslov: "Politični list za Prekmurske Slovence." Nato pa so se presejeli sredi decembra. 1919 v Prekmurje, v Balkanjevo tiskarno v Dolnji Lendavi, kjer nosijo podnaslov: "Glasilo Prekmurje za vero in ljubav do maternega jezika."

Tisočera monzic mu je klicala: "Običamo, običamo!"

Prva mariborska številka "Novin" z dne 17. avgusta, 1919 je naznana rešitev s temi besedami: "Slubeni brzjav (telegram) je poslalo z Pariza Francosko poslanstvo v Belgrad 6. mesecev v štetom naznani, da je naša slovenska krajina prikupčena k Jugoslaviji. S tem se je spuniла želja, vroča, pravična, da bi se prekmurski Slovenci združili s svojimi bratimi na otro stran Mure brez krvnega prelejanja, kak so vsikdar naglašivali in srčno želeli pa pravili jezik, te Bog je tudi to, da ste vsi Sloveni, ne gre so vas napelovali. Vašo deco, i vas so po šolj kaštigali, če ste po maternem jeziku kaj povedali. Pri sodnji so vas sodili, da ste ne razumeli, v šoli vas včili, da ste ne zastopili, v cerkvi vam popeljali pa včasih še predgali i molili, da bi se temenje božega blagoslova na vas zgrabilo, v tujem jeziku. Bili ste 'vonječi toti' (smrdljivi Slovenci) povsed ...

"Tebe si postavimo zdaj pred oči, mantrniško ludstvo, leta nagovorimo, slovensko pokolenje v Prekmurji, šteru si v velikoj vecini verno ostalo materi Slavi, materi Sloveniji. Odpadnike, Judoše, melo si, na tvojem krili so zrasli, tvoji žuli so je redili, tvoji trudi v avilo i zlat običali. A ti nesi šlo za njimi! Ostalo si prosto, ostalo si verno! Zajokalo si, kda si vidio, kak te trgajo lastni sinovi, kak te zametavajo lastne hčeri, kak te tajij porežljivenci lastnoga tela, a krž nate naloženi ne te podro, jarem v šterovo so te vpregli, na te je vmorlo. — Ne dobro ludstvo. Jokalo si i se vupalo! Zakapali so ti pravice i ti si je iz groba še čakalo našaj! ...

Znate pot do Svetogotarda, Kje vrtela nosi Rabe? Tam slovenaka bo zastava Slavno-dlino plahotnja!" V članku "Kaj pomeni rešitev?" se med drugim razlagajo: "Prekmurci, v svojem maternem jeziku nemate zdaj nikaj, v Jugoslaviji bote meji vase. Vse sole, vse uradi (kivota), posta, leženica, vse bo slovensko. Lepa slovenska večstoletna imena naših vesnic nazaj dobimo. Ne do več Bodonagy nego Bodonci, kak je vzheldar bilo; ne do vam deco pobijavali, če slovenski reči sprogoviti, slovenski de se včelo i pisalo, slovenski bo gudo svinči vsaki gospod, svečki i cerkveni. V cerkvi nazaj pride slovensčina, nekolik je stresna. Dobrovnik, Dolnja Lendava pa prva žula slovensko predgo, ka sta te včel potisneli let nej!"

(Dalej prihodnjih)

Urednik Jože Klekl starejši navdušuje svoje rojake v uvdniku, datiranem s 15. avgusta, z naslovom: "Zdravo Marija!" k nepremagljivi verski stavitnosti proti boljševiškemu duhu, ki je pol leta napadal njihova srca in naskakoval trdnjava verskega prepričanja, ter se Bogu in Mariji zahvaljuje, da je bil rešen gotove smrti, da je Prekmurje rešeno boljševizma, daje dobiti Prekmurje nearodno prostost ter nazaj v roke krščanski tisk.

V znešenem spisu z naslovom: "Prekmurskim Slovencom na znanje!" se razlega ponem osvobojenja. Naj bo naveden v daljšem posnetku, da se vidi, kako so "Novine" versko in narodno vzgajale, in se obenem pokaže, kaka je sedanja prekmurščina.

"Dragi rojaci! Tolažiti ščemo, kak dobra mati svojo joče deco. Deca ste ljubljeni slovenske matere, slavne Slovenije, šteri prebridek skuze morete tečiti. Slovenija vam je posušiti šče, zato se obrne do vas s tem tožilnim listom. Poslušajte jo, potrta srca, poslušajte jo vsi mladi i stari, katoličani i evangeličani, bogati i siromaki, vsi ste njeni, nad vse vas razprestera svoje materne peroti, zato ka ste vsi njena deca, zato ka ste vsi Sloveni. To ste! Bog, ki je stvoril vsega bitja na zemlji, brez koga se list ne gane na drevi, ne spadne kapla rosice ščipki na cvet, ne zabri žužavka, ne skoči zverina v gošči z svojega ležišča, te Bog je tudi vaš oča. To vas je učila vera, to vam je pripovedovala sunc in celo narava, natura. Ste verovali vi to? Neate smeli. Za Slovence neste se smeli imenuvati. V greh so vam ščeli, ne gre so vam nevareči, ne gre so vam razprestera svoje materne peroti, zato ka ste vsi Sloveni. Ne ste smeli nikde glasno povedati, da je vam tudi tisti začetnik, kak drugim narodom: kda je slaviček, stvarica boža toti, ali nema stvarica, kak pravite po domačem, kda je slaviček ne popoveva nikdar druge psem, kak avuso, na štero ga je njegov stvoritev navčo, te ste vi ne smeli, vi, razumno, pametno bože stvorenje z svojega jezika pustiti tisto pesem, tisti guč, na štero vas je te dobrini nebeski Oče navč, slovenskog. Nema stvar je imela pravico do svojega maternoga jezika, vi nemrtvelo dušo imajoči Slovenci pa ne. Lagati so vas včili, naj pravite, da ste nej Slovenci, v greh so vas napelovali. Vašo deco, i vas so po šolj kaštigali, če ste po maternom jeziku kaj povedali. Pri sodnji so vas sodili, da ste nej razumeli, v šoli vas včili, da ste nej zastopili, v cerkvi vam popeljali pa včasih še predgali i molili, da bi se temenje božega blagoslova na vas zgrabilo, v tujem jeziku. Bili ste 'vonječi toti' (smrdljivi Slovenci) povsed ...

"Tebe si postavimo zdaj pred oči, mantrniško ludstvo, leta nagovorimo, slovensko pokolenje v Prekmurji, šteru si v velikoj vecini verno ostalo materi Slavi, materi Sloveniji. Odpadnike, Judoše, melo si, na tvojem krili so zrasli, tvoji žuli so je redili, tvoji trudi v avilo i zlat običali. A ti nesi šlo za njimi! Ostalo si prosto, ostalo si verno! Zajokalo si, kda si vidio, kak te trgajo lastni sinovi, kak te zametavajo lastne hčeri, kak te tajij porežljivenci lastnoga tela, a krž nate naloženi ne te podro, jarem v šterovo so te vpregli, na te je vmorlo. — Ne dobro ludstvo. Jokalo si i se vupalo! Zakapali so ti pravice i ti si je iz groba še čakalo našaj! ...

"Tebe si postavimo zdaj pred oči, mantrniško ludstvo, leta nagovorimo, slovensko pokolenje v Prekmurji, šteru si v velikoj vecini verno ostalo materi Slavi, materi Sloveniji. Odpadnike, Judoše, melo si, na tvojem krili so zrasli, tvoji žuli so je redili, tvoji trudi v avilo i zlat običali. A ti nesi šlo za njimi! Ostalo si prosto, ostalo si verno! Zajokalo si, kda si vidio, kak te trgajo lastni sinovi, kak te zametavajo lastne hčeri, kak te tajij porežljivenci lastnoga tela, a krž nate naloženi ne te podro, jarem v šterovo so te vpregli, na te je vmorlo. — Ne dobro ludstvo. Jokalo si i se vupalo! Zakapali so ti pravice i ti si je iz groba še čakalo našaj! ...

"Tebe si postavimo zdaj pred oči, mantrniško ludstvo, leta nagovorimo, slovensko pokolenje v Prekmurji, šteru si v velikoj vecini verno ostalo materi Slavi, materi Sloveniji. Odpadnike, Judoše, melo si, na tvojem krili so zrasli, tvoji žuli so je redili, tvoji trudi v avilo i zlat običali. A ti nesi šlo za njimi! Ostalo si prosto, ostalo si verno! Zajokalo si, kda si vidio, kak te trgajo lastni sinovi, kak te zametavajo lastne hčeri, kak te tajij porežljivenci lastnoga tela, a krž nate naloženi ne te podro, jarem v šterovo so te vpregli, na te je vmorlo. — Ne dobro ludstvo. Jokalo si i se vupalo! Zakapali so ti pravice i ti si je iz groba še čakalo našaj! ...

"Tebe si postavimo zdaj pred oči, mantrniško ludstvo, leta nagovorimo, slovensko pokolenje v Prekmurji, šteru si v velikoj vecini verno ostalo materi Slavi, materi Sloveniji. Odpadnike, Judoše, melo si, na tvojem krili so zrasli, tvoji žuli so je redili, tvoji trudi v avilo i zlat običali. A ti nesi šlo za njimi! Ostalo si prosto, ostalo si verno! Zajokalo si, kda si vidio, kak te trgajo lastni sinovi, kak te zametavajo lastne hčeri, kak te tajij porežljivenci lastnoga tela, a krž nate naloženi ne te podro, jarem v šterovo so te vpregli, na te je vmorlo. — Ne dobro ludstvo. Jokalo si i se vupalo! Zakapali so ti pravice i ti si je iz groba še čakalo našaj! ...

"Tebe si postavimo zdaj pred oči, mantrniško ludstvo, leta nagovorimo, slovensko pokolenje v Prekmurji, šteru si v velikoj vecini v



## Večno hrepenenje.

Nemško spisal F. Klug.  
Poslovenil F. O. T.

In tako je Bogdan Jelovec užil življenje, kolikor ga more užiti mlad človek in mlad častnik take posebne narave, kakor je bil on. V nekem zabavnem gledališču je videl nekoč mlado goslarico. Njeno očarjujoče igranje ga je v njegovih željah in načrtih izvabilo dalje, kakor je izprva nameraval. In potem je bilo za njega prav tako malo težko izvabiti deklico tja, kjer je hotel imeti, kakor je bil težko za deklico, ki se ni bila popolnoma pokvarjena, vendar pa dosti užajena, da je potegnila potem njega, ki je divje zahteval, dalje... globlje... v blato. Nekega jutra pa je klečal ravno isti Bogdan Jelovec pred tem mladim bitjem, kateremu je še svetila v očeh majhna, zlata iskrica otroške preprostosti; kakor prosi brat na pol zgubljeno sestro, tako je prosi Bogdan njo, naj da se dvigne, naj da slovo dosedanjemu življenju in začne novo. Potem je celo pomagal, da je dobila dostenjno službo, dokler se ni odtegnila njegovim očem in se iznova izgubila v vrtincu življenja.

Takrat si je zakril Bogdan Jelovec obraz z rokami, ki so hotele seči po zvezdah, pa so bile umazane in omadeževane. Bila je brdka zmes sramu, kesanja in otočnosti, in še dolgo potem je čutil ta trpkni okus na jeziku. Toda drugi pozirki iz življenja so ga izbrisali — in Bogdan Jelovec je dobro vedel, zakrivati si z rokami obraz. Odvadil se je polagoma, toda odvadil se je.

Ali ni Bogdan Jelovec nikdar misil na Boga, kateremu je s svojo pobožno materjo tolkokrat molil. Včasih pač — toda njegove misli so se dotaknile same tistega krasnega roba božjega plašča, za katerega nimamo mi ljudje boljše besede kot besedo lepot. Bogdanova pobožnost je bila preveč samo zunanja, da bi se mogla imenovati prava pobožnost, ali sploh pobožnost. Mašno petje v katoliških cerkvah in stolnicah ga je skoro opojilo, ko se je odbijalo z ubrani zvoki orgel, kakor mogočen val ob visokih stebrih. Toda v temnih kotih, kjer so stale spovednice, se že davno ni ustavil, čeravno je bilo v njegovi duši še bolj temno. Večkrat je bil, kako počiva roka duhovnikova na zarjavelem robu spovednice, kakor bi prosila in vabil — toda Bogdan je šel rimoto.

Le mimo velikih življenjskih ugank nj ni mogel iti brezbrizno. Bil je preglobok, da bi se ne zmenil zanje. In tako je mnogokrat sedel pozno v noč pred resno knjigo in bral: Med tovariši je našel malo src, ki bi bili umevali njegova duševna poto. Ta ali oni prijatelji ga je morda že nekoliko razumel — toda do temeljnih življenjskih vprašanj si je sam moral utrati pot. In sad njegovega proučevanja in razmišljavanja je bil običajni monizem; monistični Bog ne vidi, ako kdo pred njim kleči, ker je sam le nepla nezvest, prav tako ta bog ne more pomagati, ako se kdo k njemu zateka, ker se pojavlja v stvarstvu samo kot neki zamolkel nagon in ne kot krepka in vse mogočna volja.

Tedaj je prišla vojska. Tudi Bogdan Jelovec je moral primesti svojo žrtev: v bojih v Argonih je dobil strel v hrbitenice. Skoro bi mu bilo laže, žrtvovanje. Bogdan bi ga bil tako lahko proč vrzel, kakor vrže človek prtljago, ki jo je že došel daleč nesel, z radostnim

Tu se je še enkrat, nekam neodro, ozri na častnika, ki pa je zopet ležal.

Ko je vojak odpril vrata, so se slišali zadnji glasovi orgel v sobo. Služba božja v kapeli je bila pri kraju. Toda ti zadnji glasovi so popolnoma zbulili Bogdana Jelovca.

Zunaj pred pragom je že stala sestra Marija Svetec. Vojak se postavi strumno pred njo in pravi:

"Sestra, gospod poročnik vas je klical."

II.

Po vsi bolnišnici niso sestre Marije Svetec drugače imenovali kakor solnce. Kadar je stopala med dolgimi vrstami bolniških postelj, je šinali tudi preko najbolj utrujenega obraza neki zadovoljni smehljaj, kadar je popravljala s svojimi majhnimi rokami kakemu ranjencu vzglavlje, se je zdele, kakor da imajo te roke v sebi nekaj pomirjevalnega in bolj lajajočega in da pokladajo bolno glavo k slajšemu počitku.

Sanitetski vojak je odpril vrata in Marija Svetec je stopila v sobo št. 18, v kateri je že, tri dni in tri noči Bogdana mučila mrzlica. Marija je mislila, da ga bo našla ravno takega kakor včeraj in predvčerjšnjim.

Toda Bogdan Jelovec se mlademu dekletu prijazno nasmejne. "Solnce" je zopet z vsem svojim čarom vplivalo nanj.

Marija Svetec je bila na vidi nekoliko v zadregi. Spomnila se je, kako je klečala pred besnanim častnikom in božajo njegove roke; etudi je bil ta spomin samo spomin na njegovo neizmerno pomilovanje, je vendar nekoliko vznemirjal njen otroško čisto dušo.

Bogdan Jelovec se prvi ojunači in voči deklici dobro jutro. Marija odzdravi in se precej nato skloni, da pobere po teh pohojeng cvetlične liste pred želesno posteljo.

"Ah, vse rože venejo," reče Bogdan Jelovec tja pred se. Zunaj je še vedno padal gost dež, zato je bilo v sobi, ki itak ni bilo posebno svetlo, bolj mračno. In ravno mrak je pripraven, da tudi v bolniku kaj rad vzbuja otočna čuvstva. Marija je dobro umela položaj: da prežene bolniku otočne misli, mu začne pripovedovati o najnovnejših zmaghah na različnih božičih.

Toda iz bolnikovih oči kmalu razbere njegove misli: drugi umejo zmagovati, toda njega ni zraven; drugi se bodo povrnili domov, veseli, zdravi, žarečih lic, navdušeni in od zmag oponjeni, a on se na bo vdeleževal slavnostnih zmagoslavnih obhodov, vse svoje življenje bo ostal poahljenec.

To je bilo tisto popoldne. Pozneje se je Bogdan sramoval — ne svoje besnosti, pač pa solz. Ko pa mu je Marija Svetec povedala, da je tudi ona pretakala prav tako greinke solze kakor on in mu tako dobrohotno prigovarjala, se je Bogdan Jelovec zopet umiril. Toda proti večeru se je napad ponovil.

In tako je bilo že tri dni in tri noči — neprestano ga je mučila mrzlica, neprestano je vzdihoval in venomer ponavljal nejasna povelja brez prave zvezne, klical dekliška imena in močil stare otroške molitvice, ki so bile take, kakor bi videl razbite čepinje v otroških rokah.

Sanitetski vojak je še vedno sedel ob vnožju železne postelje. Njegove misli so pohitovale v domovino, kjer so otroke molitvice, ki so bile take, kakor bi videl razbite čepinje v otroških rokah.

Zadnjic je Bogdan Jelovec dvignil glavo. Iz njegovih mršljeno barvanih ustnic se je izvil klic, ki je izražal tako hrojenje in radiočnost, kakor če otrok poželi svojo mater.

Napol bdet, napol še v mršljnih sanjih je vzdihoval: "Marija! Marija!"

Sanitetski vojak je vstal in odšel tihi, kakor je pač mogel v težkih časih, proti vratom.

na njej Bogdanovo oko. Bogdan je zrl vanj, kakor da opazuje nekaj zvetelega. Od deklike je žarel neki poseben čar! Kogar je pogledala s svojim jekleno modrim očesom, temu se je zdele, kakor da zre proti modremu nebu in solncu. V trenutku so šinali preko Bogdanove glave spomini na dekleta in ženske, ki jih je srečal v svojem mladem življenju. Obenem spominu se je ustavil njegov duh. To je bila tista mlada gošarica, katero je hotel poboljšati. Zakaj si je stavil to nalogu? To vprašanje ga sedaj naravnost muči, kakor se večkrat zgoditi, da se mučijo bolniki z vsemi mogočimi vprašanjimi. Najraji bi bil Marijo Svetec vprašal za svet. Toda potem bi ji moral razodeti vso zgodovino, tudi je mislili, da bi takim pripovedovanjem omudeval to deklico, ki je bila še na pol otrok.

Vendar pa so se njegove misli v hipu čudovito spremenile. Videl je Marijo Svetec, kako kleči pred njegovo posteljo in božajo njegove roke, kakor je to delala pred tremi dnevi, ko ga je popadel tisti obup. Toda prosila ga je tako milo, kakor je on nekoč prosil izgubljeno igralko, da naj se pomiri in da naj bo priden: rekla mu je, da hoče postati njegova vodnica, zaščitnica in njegov angel varuh. Bogdan je prav razločno slišal, ko je Marija nekako takole govorila: "Ti me imenuješ sestro, da jaz ti hočem biti sestra. Jaz sama sem zadost hrepenela in jokala v svojem življenju, da morem pogledati v svojo dušo, da morem videti, kako krvavi. In jaz imam v sebi še zadost solanca, da te morem zopet razvedriti. In razvedriti te hočem, Bogdan!"

Marija Svetec je bila na vidi nekoliko v zadregi. Spomnila se je, kako je klečala pred besnanim častnikom in božajo njegove roke; etudi je bil ta spomin samo spomin na njegovo neizmerno pomilovanje, je vendar nekoliko vznemirjal njen otroško čisto dušo.

Predno se odločite kupiti harmoniko, pište po ceniku največjih slovenskih trgovin in izdelovalnic harmonikon v Združenih državah in gotovo boste zadovoljni kakor so bili že vsi drugi, kateri so že narocili.

Importirane nemške harmonike

na eno, dve ali tri vrste, pripravne za misle fante, od \$4.00 do \$45.00.

PIANE  
GRAMOFONE

kakor tudi popolna zaloge slovenskih ročnih piošic.

Pri meni boste dobili vsak

muzikalni instrument, malii ali veliki, za nizko ceno.

Blago razpoložljivo po vsej Ameriki.

Se ujedno priporodam rojakom.

ANTON MERVAR  
Music Store,

6921 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO

ZAHVALE.

Maple Ridge, Pa., 16. nov. 1924.

Dragi mi prijatelj Mervar:

Naznjam vam, da sem harmoniko dobil in žujem prav zadovoljen, za kar se vam res zahvaljujem. Vsakdo jih pohvali, kateri jih vidi. Zdaj vas pa se prosim, da mi posiljete kovček za harmoniko, saj veste velikost. Posilite ga v krntek; plačam ga, ko ga dobim na pošti.

Se enkrat se vam res zahvaljujem, in moj sin, ker je prav zadovoljen.

Vsekemu Slovenu bom vas priporočal, ki želi kupiti fine harmonike; v resnicu so harmonike triske, kakor piščale. Vas se enkrat res zahvaljujem in vas vsekemu Slovenu priporočam za narocilo, ker bo vsak zadovoljen.

Vaš udan prijatelj

Frank Siebert, Box 70,

Maple Ridge, Pa.

Bridgeville, Pa., 17. nov. 1924.

Mr. Anton Mervar, 6921 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Dragi rojaki:

Zahvaljujem se za vaše harmonike; prav fine so, in radi drugi jih hvalej.

Zahvaljujem se tudi za stenki koledar. Vaše harmonike sem že tudi drugim priporočal in mislim, da jih bosta še dva moja prijatelja od vas kupila.

Oprostite moli slab plavaj.

Pošljem tudi moje slabe pisave.

Vaš pozdravljan,

Rudy Kopach, Box 277,

Bridgeville, Pa.

III.

De Pue, Ill., 20. nov. 1924.

Conjeni rojaki Mervar:

Po dolgem času sem se namenil vam napisati per vescic. V prvem se zahvaljujem za harmoniko, s katero sem prav zadovoljen, in sem se jih že dobro privabil.

Sedaj bi radi dobil še

pozdrav,

pozdrav,